Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έβδομο τμήμα)

της 7ης Μαΐου 2020*

«Αίτηση αναιρέσεως – Κρατικές ενισχύσεις – Περιφερειακές ενισχύσεις χορηγηθείσες στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα – Απόφαση κηρύσσουσα τις ενισχύσεις μη συμβατές με την κοινή αγορά – Έννοια της "κρατικής ενισχύσεως" – Πλεονέκτημα – Κριτήριο του ιδιώτη επιχειρηματία – Πρόδηλη πλάνη – Βάρος αποδείξεως – Όρια του δικαστικού ελέγχου»

Στην υπόθεση C-148/19 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2019,

BTB Holding Investments SA, με έδρα το Λουξεμβούργο (Λουξεμβούργο),

Duferco Participations Holding SA, με έδρα το Λουξεμβούργο,

εκπροσωπούμενες από τους J.-F. Bellis, R. Luff, M. Favart και Q. Declève, avocats,

αναιρεσείουσες,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι οι:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους V. Bottka και G. Luengo,

καθής πρωτοδίκως,

Foreign Strategic Investments Holding (FSIH),

παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έβδομο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. G. Xuereb, πρόεδρο τμήματος, A. Arabadjiev (εισηγητή) και A. Kumin, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Pitruzzella

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή τους αναιρέσεως, οι BTB Holding Investments SA (στο εξής: BTB) και Duferco Participations Holding SA (στο εξής: DPH) ζητούν την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 11ης Δεκεμβρίου 2018, BTB Holding Investments και Duferco Participations Holding κατά Επιτροπής (T-100/17, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2018:900), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή τους με αίτημα τη μερική ακύρωση της αποφάσεως (ΕΕ) 2016/2041 της Επιτροπής, της 20ής Ιανουαρίου 2016, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις SA.33926 2013/C (πρώην 2013/NN, 2011/CP) τις οποίες χορήγησε το Βέλγιο υπέρ της Duferco (ΕΕ 2016, L 314, σ. 22, στο εξής: επίμαχη απόφαση).

Ιστορικό της διαφοράς

2 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται από το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 1 έως 21 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και μπορεί να συνοψισθεί, για τις ανάγκες της παρούσας διαδικασίας, ως ακολούθως.

3 Ο όμιλος Duferco παράγει και πωλεί χάλυβα. Δραστηριοποιείται σε πενήντα χώρες σε όλο τον κόσμο. Το 2009, οι δραστηριότητες του εν λόγω ομίλου στην Ευρώπη επικεντρώνονταν κυρίως στο Βέλγιο και στην Ιταλία. Ο όμιλος δραστηριοποιούνταν επίσης, μεταξύ άλλων, στην Ελβετία, στο Λουξεμβούργο και στη Γαλλία.

4 Ο όμιλος Duferco εγκαταστάθηκε στο Βέλγιο το 1997 και προέβη, έως το 2002, στην εξαγορά διαφόρων χαλυβουργικών εγκαταστάσεων. Κατόπιν των εξαγορών αυτών, ο όμιλος διέθετε τρεις κύριες θυγατρικές στο Βέλγιο, συγκεκριμένα δε τις Duferco Clabecq, Duferco La Louvière και Carsid.

5 Η ενοποίηση των εμπορικών δραστηριοτήτων του ομίλου Duferco πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο της εταιρίας Duferco Industrial Investment (στο εξής: DII), την οποία διαδέχθηκε η DPH. Επικεφαλής του ομίλου Duferco είναι η BTB, μητρική εταιρία του ομίλου που διαδέχθηκε την εταιρία Bolmat Holding Limited (στο εξής: Bolmat), καθώς και τις εταιρίες Ultima Holding Limited και Ultima Partners Limited (στο εξής, από κοινού: Ultima), πρώην μητρικές εταιρίες της DPH.

6 Το 2006, ο όμιλος Duferco συνήψε στρατηγική συνεργασία με τον ρωσικό όμιλο Novolipetsk (στο εξής: όμιλος NLMK). Σκοπός αυτής της συνεργασίας ήταν η άντληση οφέλους από τη δραστηριοποίηση του ομίλου NLMK σε προγενέστερα στάδια της αλυσίδας παραγωγής χάλυβα (προμήθεια πρώτων υλών και κατασκευή ημικατεργασμένων προϊόντων). Η συνεργασία αυτή έλαβε τη μορφή συμμετοχής της μητρικής εταιρίας του ομίλου NLMK σε μία από τις εταιρίες χαρτοφυλακίου του ομίλου Duferco, συγκεκριμένα δε στη Steel Invest IzFinance (Luxembourg) SA (στο εξής: SIF). Στην SIF ανήκαν πολλά στοιχεία του ενεργητικού του ομίλου Duferco, μεταξύ των οποίων οι Duferco Clabecq, Duferco La Louvière και Carsid. Ένα αμερικανικό παράρτημα του ομίλου Duferco, ήτοι η Duferco US Investment Corporation (στο εξής: Duferco US) και η θυγατρική της εταιρίας αυτής, η Duferco Farrell Corporation (στο εξής: Farrell), εντάχθηκαν επίσης στην SIF στα τέλη του 2006. Στις 18 Δεκεμβρίου 2006, επικυρώθηκε η συμφωνία μεταξύ των ομίλων Duferco και NLMK, η δε μητρική εταιρία του ομίλου NLMK απέκτησε το 50 % του κεφαλαίου της SIF.

7 Το καλοκαίρι του 2011, τερματίσθηκε η στρατηγική συνεργασία μεταξύ του ομίλου Duferco και του ομίλου NLMK. Οι δύο όμιλοι διένειμαν μεταξύ τους τα στοιχεία του ενεργητικού της SIF.

8 Τον Νοέμβριο του 2011, μια βελγική ημερήσια εφημερίδα δημοσίευσε σειρά άρθρων σύμφωνα με τα οποία η Περιφέρεια της Βαλλονίας (Βέλγιο) είχε χορηγήσει χρηματοδοτική ενίσχυση στον όμιλο Duferco από το 2003 χωρίς να έχει ενημερώσει σχετικώς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κατά την εν λόγω ημερήσια εφημερίδα, η Περιφέρεια της Βαλλονίας ίδρυσε, τον Δεκέμβριο του 2003, μια νέα χρηματοοικονομική εταιρία χαρτοφυλακίου, τη Foreign Strategic Investments Holding (FSIH), θυγατρική της Société wallonne de gestion et de participations (Sogepa), με σκοπό την επένδυση σε εταιρίες του εν λόγω ομίλου που εδρεύουν εκτός Βελγίου, ενδεχομένως δε και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9 Κατόπιν της δημοσιεύσεως των άρθρων αυτών, η Επιτροπή ζήτησε από το Βασίλειο του Βελγίου, με επιστολή της 29ης Νοεμβρίου 2011, συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με τη φύση της χρηματοδοτικής στηρίξεως την οποία παρείχε η Περιφέρεια της Βαλλονίας στον όμιλο Duferco από το 2003 έως και το 2011.

10 Με έγγραφο της 16ης Οκτωβρίου 2013, η Επιτροπή γνωστοποίησε στο Βασίλειο του Βελγίου την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ όσον αφορά τα μέτρα αυτά χρηματοδοτικής στηρίξεως. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα εν λόγω επίμαχα μέτρα.

11 Από το σύνολο των στοιχείων που κοινοποίησε το Βασίλειο του Βελγίου στην Επιτροπή προκύπτει ότι, μεταξύ των ετών 2003 και 2011, η FSIH παρενέβη επανειλημμένως υπέρ του ομίλου Duferco, χρηματοδοτώντας τον με ποσό συνολικού ύψους 517 εκατομμυρίων ευρώ.

12 Μία από τις παρεμβάσεις αυτές, αποκαλούμενη «πρώτο μέτρο» ή «μέτρο 1», συνίστατο στην μεταβίβαση, το 2006, από την FSIH προς την DII της συμμετοχής της στην Duferco US σε ποσοστό 49,9 %, την οποία κατείχε από το 2003. Η μεταβίβαση αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων ενόψει της συμμετοχής του ομίλου NLMK στον όμιλο Duferco μέσω της SIF, δεδομένου ότι ο όμιλος NLMK είχε διατυπώσει την επιθυμία να ελέγχει η SIF το σύνολο των μετοχών της Duferco US. Επομένως, για να αποδεσμευθεί από την Duferco US, η FSIH παραχώρησε στην DII, στις 14 Ιουνίου 2006, δικαίωμα προαιρέσεως για την εξαγορά των μετοχών της στην Duferco US, δικαίωμα που μεταβιβάσθηκε εν συνεχεία στην Ultima, η οποία το άσκησε προβαίνοντας στην εξαγορά του συνόλου της συμμετοχής της FSIH στην Duferco US έναντι ποσού 125,85 εκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ (USD) (περίπου 95 εκατομμύρια ευρώ).

13 Με τον τρόπο αυτό, ο όμιλος Duferco απέκτησε, στις 12 Δεκεμβρίου 2006, την πλήρη κυριότητα της Duferco US, λίγες μόνον ημέρες πριν επισημοποιήσει τη στρατηγική συνεργασία του με τον όμιλο NLMK.

14 Η δεύτερη από τις παρεμβάσεις της FSIH υπέρ του ομίλου Duferco, η οποία αποκαλείται «δεύτερο μέτρο» ή «μέτρο 2», συνίστατο στη μεταβίβαση, το 2006, από την FSIH προς την Bolmat, πρώην μητρική εταιρία του ομίλου Duferco την οποία διαδέχθηκε η BTB, της συμμετοχής της στην DPH σε ποσοστό περίπου 25 %, την οποία κατείχε από το 2003. Η μεταβίβαση αυτή της συμμετοχής οφειλόταν στη βούληση του FSIH να αποδεσμευθεί από την DPH. Ως εκ τούτου, στις 14 Ιουνίου 2006, η FSIH μεταβίβασε στην Bolmat το σύνολο της συμμετοχής της στην DPH έναντι ποσού 105,42 εκατομμυρίων USD (περίπου 84 εκατομμύρια ευρώ).

15 Η τρίτη από τις παρεμβάσεις αυτές, η οποία αποκαλείται «τέταρτο μέτρο» ή «μέτρο 4», συνίστατο, κατ' ουσίαν, σύμφωνα με δύο συμβάσεις που υπεγράφησαν τον Σεπτέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2009, στη χορήγηση δανείου τελικού ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ στην Ultima, πρώην μητρική εταιρία του ομίλου Duferco, την οποία διαδέχθηκε η BTB. Το δάνειο αυτό εκταμιεύθηκε σε δύο δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη, ύψους 30 εκατομμυρίων ευρώ, εκταμιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009, ενώ η δεύτερη, ύψους 70 εκατομμυρίων ευρώ, τον Δεκέμβριο του 2009. Το επιτόκιο του δανείου καθορίσθηκε στο ύψος του επιτοκίου Euribor 12 μηνών συν 75 μονάδες βάσης, ήτοι σε 2,052 % κατά

τον χρόνο συνάψεως της συμβάσεως. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε το Βασίλειο του Βελγίου, το επιτόκιο που πράγματι εφαρμόσθηκε ανερχόταν σε 2,04 % κατά την αποδέσμευση της πρώτης δόσεως και σε 1,99 % κατά την αποδέσμευση της δεύτερης δόσεως.

16 Λόγω της λύσεως της στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ του ομίλου Duferco και του ομίλου NLMK το 2011 και όπως είχαν συμφωνήσει οι δύο όμιλοι, το συνολικό ποσό του δανείου εξοφλήθηκε πρόωρα στις 30 Ιουνίου 2011.

17 Στις 20 Ιανουαρίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε την επίμαχη απόφαση.

18 Όσον αφορά, καταρχάς, το μέτρο 1, η Επιτροπή έκρινε ότι οι όροι υπό τους οποίους πραγματοποιήθηκε η πώληση της συμμετοχής της FSIH στην Duferco US είχαν ως συνέπεια να περιέλθει η DII σε ευνοϊκότερη θέση από εκείνην των ανταγωνιστών της, καθόσον κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα δεχόταν να πωλήσει τη συμμετοχή στην Duferco US υπό τους ίδιους όρους, το δε πλεονέκτημα αυτό συνιστούσε κρατική ενίσχυση μη συμβατή με την εσωτερική αγορά.

19 Η Επιτροπή έκρινε ότι η συμμετοχή της FSIH στην Duferco US έπρεπε να αποτιμηθεί σε 141,09 εκατομμύρια USD, οπότε, λόγω της μεταβιβάσεως έναντι 125,85 εκατομμυρίων USD, το ποσό της ενισχύσεως υπέρ της DII ανερχόταν σε 15,24 εκατομμύρια USD (περίπου 11,58 εκατομμύρια ευρώ).

20 Όσον αφορά, εν συνεχεία, το μέτρο 2, η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι οι όροι υπό τους οποίους πραγματοποιήθηκε η πώληση της συμμετοχής της FSIH στην DPH είχαν ως συνέπεια να περιέλθει η Bolmat σε ευνοϊκότερη θέση από εκείνη των ανταγωνιστών της, καθόσον κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα δεχόταν να πωλήσει τη συμμετοχή στην DPH υπό τους ίδιους όρους, το δε πλεονέκτημα αυτό συνιστούσε κρατική ενίσχυση μη συμβατή με την εσωτερική αγορά.

21 Η Επιτροπή έκρινε ότι η συμμετοχή της FSIH στην DPH έπρεπε να αποτιμηθεί σε τουλάχιστον 131 εκατομμύρια USD, οπότε, λόγω της μεταβιβάσεως έναντι 105,42 εκατομμυρίων USD, το ποσό της ενισχύσεως υπέρ της Bolmat ανερχόταν σε 25,58 εκατομμύρια USD (περίπου 20,36 εκατομμύρια ευρώ).

22 Όσον αφορά, τέλος, το μέτρο 4, η Επιτροπή έκρινε ότι οι όροι υπό τους οποίους η FSIH χορήγησε δάνειο ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ στην Ultima είχαν ως συνέπεια να περιέλθει η Ultima σε ευνοϊκότερη θέση από εκείνη των ανταγωνιστών της, καθόσον κανένας ιδιώτης πιστωτής δεν θα δεχόταν να της χορηγήσει δάνειο υπό τους ίδιους όρους, το δε πλεονέκτημα αυτό συνιστούσε κρατική ενίσχυση μη συμβατή με την εσωτερική αγορά. Κατά την Επιτροπή, το επιτόκιο του δανείου έπρεπε να καθορισθεί στο επιτόκιο Euribor 12 μηνών συν 220 μονάδες βάσης, ήτοι στο 3,502 %.

23 Στο μέτρο που η πρόωρη εξόφληση του δανείου συμφωνήθηκε τον Ιούνιο του 2011, η Επιτροπή, βάσει απλουστευμένου υπολογισμού της αναπροσαρμογής λόγω προεξοφλήσεως, έκρινε ότι το ποσό της ενισχύσεως υπέρ της Ultima ανερχόταν κατά προσέγγιση, για το δάνειο αυτό, στα 2,08 εκατομμύρια ευρώ.

Η επίμαχη απόφαση

24 Το διατακτικό της επίμαχης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Τα ακόλουθα μέτρα, που τέθηκαν σε εφαρμογή παράνομα από το [Βασίλειο του Βελγίου], κατά παράβαση του άρθρου 108, παράγραφος 3, [ΣΛΕΕ], συνιστούν κρατικές ενισχύσεις [μη συμβατές] με την εσωτερική αγορά:

α) πώληση συμμετοχής στην [Duferco US] υπέρ της [DII], έναντι ποσού 11 581 700 ευρώ·

β) πώληση συμμετοχής στην [DPH], υπέρ της [Bolmat] έναντι ποσού 20 362 464 ευρώ·

[…]

δ) δάνειο υπέρ της [Ultima] ύψους 2 082 723 ευρώ, σε κεφάλαιο, κατά τον βαθμό που το επιτόκιο του δανείου είναι χαμηλότερο από 3,502 %·

[…]

Άρθρο 2

1. Το [Βασίλειο του Βελγίου] οφείλει να ανακτήσει από τους άμεσους δικαιούχους ή τους νόμιμους διαδόχους τους τις [μη συμβατές] ενισχύσεις που χορηγήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 1.

[…]»

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

25 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Φεβρουαρίου 2017, οι BTB και DPH άσκησαν προσφυγή με αίτημα τη μερική ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως.

26 Με αίτηση κατατεθείσα στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Ιουνίου 2017, η FSIH ζήτησε να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων των BTB και DPH.

27 Προς στήριξη της εν λόγω προσφυγής, οι BTB και DPH προέβαλαν οκτώ λόγους ακυρώσεως. Τρεις από τους λόγους αυτούς αφορούσαν το μέτρο 1, τρεις αφορούσαν το μέτρο 2 και οι δύο τελευταίοι αφορούσαν το μέτρο 4.

28 Όσον αφορά το μέτρο 1, με τους δύο πρώτους λόγους ακυρώσεως προβαλλόταν, κατ' ουσίαν, απουσία πλεονεκτήματος συνδεομένου με τους όρους υπό τους οποίους η FSIH μεταβίβασε στην DII τη συμμετοχή της στην Duferco US. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αφορούσε, κατ' ουσίαν, διάφορες περιπτώσεις πλάνης κατά τον καθορισμό του ύψους της επίμαχης ενισχύσεως.

29 Όσον αφορά το μέτρο 2, με τους δύο πρώτους λόγους ακυρώσεως προβαλλόταν επίσης, κατ' ουσίαν, απουσία πλεονεκτήματος συνδεομένου με τους όρους υπό τους οποίους η FSIH μεταβίβασε στην Bolmat τη συμμετοχή της στην DPH. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αφορούσε, κατ' ουσίαν, διάφορες περιπτώσεις πλάνης κατά τον καθορισμό του ύψους της επίμαχης ενισχύσεως.

30 Όσον αφορά το μέτρο 4, με τους δύο λόγους ακυρώσεως προβαλλόταν, κατ' ουσίαν, απουσία πλεονεκτήματος συνδεομένου με τους όρους υπό τους οποίους η FSIH χορήγησε δάνειο στην Ultima.

31 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή των BTB και DPH.

Τα αιτήματα των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου

32 Οι BTB και DPH ζητούν από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, καθώς και

– να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

33 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως αβάσιμη·

– επικουρικώς, να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως κατά της επίμαχης αποφάσεως, και

– να καταδικάσει τις BTB και DPH στα δικαστικά έξοδα της ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

34 Η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου της αιτήσεως αναιρέσεως στο σύνολό της, για τον λόγο ότι η αίτηση είναι υπέρμετρα αόριστη.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

35 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι από το άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και από το άρθρο 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ', και το άρθρο 169, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να προσδιορίζει επακριβώς τα επίμαχα στοιχεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό (απόφαση της 11ης Απριλίου 2013, Mindo κατά Επιτροπής, C-652/11 P, EU:C:2013:229, σκέψη 21).

36 Εν προκειμένω, οι BTB και DPH εξέθεσαν σαφώς τους λόγους για τους οποίους θεωρούν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλείονες περιπτώσεις σε πλάνη περί το δίκαιο. Οι δύο αυτές επιχειρήσεις προσδιόρισαν, με επαρκή ακρίβεια, τις σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως οι οποίες, κατά την άποψή τους, ενέχουν πλάνη περί το δίκαιο και οι οποίες οδήγησαν το Γενικό Δικαστήριο να κρίνει, εν προκειμένω, ότι η Επιτροπή ορθώς έκρινε ότι υφίστανται κρατικές ενισχύσεις.

37 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προβληθείσα από την Επιτροπή ένσταση απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

38 Ως εκ τούτου, η εκ μέρους των BTB και DPH αίτηση αναιρέσεως είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

39 Προς στήριξη της αιτήσεώς τους αναιρέσεως, οι αναιρεσείουσες προβάλλουν έναν μόνο λόγο αναιρέσεως που περιλαμβάνει δύο σκέλη, εκ των οποίων το πρώτο αφορά παράβαση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως, ενώ το δεύτερο αντλείται από την αρχή της ισότητας των όπλων και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

40 Με το πρώτο σκέλος του μόνου λόγου αναιρέσεως, οι BTB και DPH υποστηρίζουν, πρώτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τους κανόνες περί του βάρους αποδείξεως στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, αποφαινόμενο ότι «προκειμένου να αποδειχθεί ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών δυνάμενη να δικαιολογήσει την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζει η προσφεύγουσα πρέπει να είναι επαρκή για να ανατρέψουν την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που ελήφθη υπόψη στην επίμαχη απόφαση», στις σκέψεις 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Όπως υποστηρίζουν, το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι απέκειτο στις νυν αναιρεσείουσες να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία αρκούντως πειστικά ώστε να ανατρέψουν την περίπλοκη οικονομική εκτίμηση περί των πραγματικών περιστατικών η οποία ελήφθη υπόψη στην επίμαχη απόφαση, αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως.

41 Κατά τις επιχειρήσεις αυτές, το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, δέχθηκε ότι η Επιτροπή δύναται να μην αποδείξει τους λόγους για τους οποίους τα επίμαχα μέτρα συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις και να δύναται να στηρίζει την εκτίμησή της περί των πραγματικών περιστατικών απλώς σε αιτιάσεις ή σε «ευλογοφανή» στοιχεία των οποίων το υποστατό δεν υποχρεούται να αποδείξει. Αφετέρου, κατά τις αναιρεσείουσες, το Γενικό Δικαστήριο απαίτησε από αυτές να αποδείξουν ότι τα επίμαχα μέτρα δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις.

42 Δεύτερον, οι BTB και DPH φρονούν ότι από τις σκέψεις 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εμμέσως ότι, εφόσον υφίσταται αμφιβολία κατά το πέρας του ελέγχου των οικείων μέτρων από την Επιτροπή, η αμφιβολία αυτή βαίνει υπέρ της Επιτροπής, καθόσον η Επιτροπή δύναται να στηρίξει την εκτίμησή της απλώς σε «ευλογοφανή» στοιχεία, των οποίων το υποστατό δεν οφείλει να αποδείξει.

43 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα των BTB και DPH.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

44 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ο χαρακτηρισμός μέτρου ως «κρατικής ενισχύσεως», κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, απαιτεί να πληρούνται άπασες οι ακόλουθες προϋποθέσεις. Πρώτον, πρέπει να πρόκειται για κρατική παρέμβαση ή για παρέμβαση μέσω κρατικών πόρων. Δεύτερον, η παρέμβαση αυτή πρέπει να δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Τρίτον, πρέπει να παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο του μέτρου. Τέταρτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό (απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, Arriva Italia κ.λπ., C-385/18, EU:C:2019:1121, σκέψη 31).

45 Υπενθυμίζεται επίσης ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ως κρατικές ενισχύσεις χαρακτηρίζονται οι παρεμβάσεις οι οποίες, υπό οποιαδήποτε μορφή, δύνανται να ευνοήσουν, άμεσα ή έμμεσα, επιχειρήσεις ή οι οποίες πρέπει να θεωρούνται οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο δεν θα

μπορούσε να αποκομίσει η δικαιούχος επιχείρηση υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2018, Επιτροπή κατά FIH Holding και FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, σκέψη 44).

46 Επομένως, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, που συνίσταται στη διασφάλιση ανόθευτου ανταγωνισμού ακόμη και μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών επιχειρήσεων, στην έννοια της «ενισχύσεως» κατά τη διάταξη αυτή δεν μπορεί να περιληφθεί μέτρο λαμβανόμενο υπέρ ορισμένης επιχειρήσεως μέσω κρατικών πόρων όταν η επιχείρηση αυτή θα μπορούσε να τύχει του ιδίου πλεονεκτήματος υπό περιστάσεις που αντιστοιχούν στις κανονικές συνθήκες της αγοράς. Συνεπώς, οι συνθήκες υπό τις οποίες χορηγήθηκε ένα τέτοιο πλεονέκτημα εκτιμώνται, καταρχήν, κατ' εφαρμογήν της αρχής του ιδιώτη επιχειρηματία (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2018, Επιτροπή κατά FIH Holding και FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, σκέψη 45).

47 Η αρχή του ιδιώτη επιχειρηματία καταλέγεται μεταξύ των στοιχείων τα οποία η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη για να αποδείξει την ύπαρξη ενισχύσεως και, επομένως, δεν συνιστά εξαίρεση εφαρμοζόμενη μόνον κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, όταν διαπιστώνεται ότι συντρέχουν τα συστατικά στοιχεία της έννοιας της «κρατικής ενισχύσεως» κατά το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2018, Επιτροπή κατά FIH Holding και FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, σκέψη 46).

48 Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η Επιτροπή δεν δύναται να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μία επιχείρηση επωφελήθηκε πλεονεκτήματος το οποίο συνιστά κρατική ενίσχυση βάσει αρνητικού απλώς τεκμηρίου, το οποίο στηρίζεται στην έλλειψη πληροφοριών από τις οποίες δύναται να συναχθεί αντίθετο συμπέρασμα, στην περίπτωση κατά την οποία δεν υφίστανται άλλα στοιχεία δυνάμενα να καταδείξουν θετικώς την ύπαρξη τέτοιου πλεονεκτήματος (απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, EU:C:2009:557, σκέψη 58).

49 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, οσάκις εφαρμόζει την αρχή του ιδιώτη επιχειρηματία, υποχρεούται τουλάχιστον να διασφαλίζει ότι τα διαθέσιμα στοιχεία, καίτοι ελλιπή και αποσπασματικά, συνιστούν επαρκή βάση ώστε να αποφανθεί ότι επιχείρηση έτυχε πλεονεκτήματος το οποίο συνιστά κρατική ενίσχυση (πρβλ. απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, EU:C:2009:557, σκέψη 56).

50 Πράγματι, η Επιτροπή οφείλει να στηρίζει τις αποφάσεις της σε στοιχεία ορισμένης αξιοπιστίας και συνοχής, δυνάμενα να τεκμηριώνουν τα συμπεράσματα στα οποία αυτή καταλήγει (απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, EU:C:2009:557, σκέψη 55).

51 Επιπλέον, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή οφείλει να προβαίνει σε επιμελή και αμερόληπτη εξέταση των οικείων μέτρων, ώστε να έχει στη διάθεσή της, κατά την έκδοση της τελικής αποφάσεως με την οποία αποδεικνύεται η ύπαρξη και ενδεχομένως ο μη συμβατός ή παράνομος χαρακτήρας της ενισχύσεως, τα κατά το δυνατόν πληρέστερα και πλέον αξιόπιστα στοιχεία (πρβλ. αποφάσεις της 2ας Σεπτεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, σκέψη 90, και της 3ης Απριλίου 2014, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-559/12 P, EU:C:2014:217, σκέψη 63).

52 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στη σκέψη 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή φέρει το βάρος αποδείξεως περί του ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επιχειρηματία και ότι τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο σε περίπτωση κατά την οποία η προσβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται σε μη προσκόμιση στοιχείων που είχε ζητήσει η Επιτροπή από το οικείο κράτος μέλος, αλλά στη διαπίστωση ότι ένας ιδιώτης επιχειρηματίας δεν θα συμπεριφερόταν κατά τον ίδιο τρόπο με τις αρχές του εν λόγω κράτους μέλους, διαπίστωση η οποία προϋποθέτει ότι η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της όλα τα αναγκαία κρίσιμα στοιχεία για την κατάρτιση της αποφάσεώς της.

53 Επομένως, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζουν οι BTB και DPH, από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι αρκεί η Επιτροπή να στηρίξει την οικονομική εκτίμησή της απλώς σε «ευλογοφανείς» αιτιάσεις τις οποίες δεν υποχρεούται να αποδείξει.

54 Όσον αφορά τα επιχειρήματα των BTB και DPH ότι, με τις σκέψεις 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι οι νυν αναιρεσείουσες όφειλαν να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να αποδείξουν ότι τα επίμαχα μέτρα δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις, διαπιστώνεται ότι τα επιχειρήματα αυτή στηρίζονται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

55 Πράγματι, από τις σκέψεις 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι, αφού η Επιτροπή εφάρμοσε το κριτήριο του ιδιώτη επιχειρηματία, προέβη στην ανάλυσή της και κατέληξε, με την απόφασή της, στη διαπίστωση ότι τα οικεία μέτρα συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, στην αναιρεσείουσα απόκειται να αποδείξει πρόδηλη πλάνη κατά την εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

56 Η εκτίμηση αυτή, όμως, αποτελεί απλώς συνέπεια της παγιωμένης στη νομολογία του Δικαστηρίου αρχής κατά την οποία ο έλεγχος που ασκούν τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης στις περίπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις της Επιτροπής περιορίζεται κατ' ανάγκη στη διακρίβωση της τηρήσεως των κανόνων περί διαδικασίας και αιτιολογήσεως, καθώς και της ακρίβειας των πραγματικών περιστατικών και της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών και καταχρήσεως εξουσίας (απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, σκέψη 66 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

57 Λαμβανομένης υπόψη της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως την οποία διαθέτει η Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επιχειρηματία, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο περιόρισε τον έλεγχό του στη διακρίβωση του αν υπήρξε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως στη συλλογιστική της Επιτροπής κατά την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επιχειρηματία, προκειμένου να αποδειχθεί ότι τα οικεία μέτρα συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις.

58 Πράγματι, όπως ορθώς υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο δικαστικός έλεγχος έχει περιορισμένη έκταση, όσον αφορά το ζήτημα αν ένα μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε περίπτωση κατά την οποία οι εκτιμήσεις της Επιτροπής έχουν τεχνικό ή περίπλοκο χαρακτήρα (απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2016, Επιτροπή κατά Γαλλίας και Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, σκέψη 88 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

59 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε επίσης ορθώς, στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, οσάκις η Επιτροπή, προκειμένου να ελέγξει αν ένα μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, οφείλει να εφαρμόσει το κριτήριο του ιδιώτη επιχειρηματία, η χρήση του κριτηρίου αυτού προϋποθέτει, εν γένει, σύνθετη οικονομική εκτίμηση εκ μέρους της Επιτροπής (απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2016, Επιτροπή κατά Γαλλίας και Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, σκέψη 89 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

60 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η εκ μέρους της Επιτροπής εξέταση του ζητήματος αν συγκεκριμένα μέτρα μπορούν να χαρακτηρισθούν ως κρατικές ενισχύσεις λόγω του ότι οι δημόσιες αρχές δεν ενήργησαν όπως ένας ιδιώτης επιχειρηματίας απαιτεί σύνθετη οικονομική εκτίμηση (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, σκέψη 62).

61 Ορθώς το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε επίσης, στις σκέψεις 89 και 141 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι δεν απέκειτο σε αυτό να υποκαταστήσει, ως προς την οικονομική εκτίμηση, το όργανο που εξέδωσε την απόφαση της οποίας τη νομιμότητα ζητείται να ελέγξει το Γενικό Δικαστήριο (πρβλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2017, Επιτροπή κατά Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, σκέψη 63).

62 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο διενήργησε τον εκ μέρους του έλεγχο της επίμαχης αποφάσεως απολύτως σύμφωνα με τις αρχές και τα κριτήρια της νομολογίας η οποία μνημονεύθηκε στις σκέψεις 56 και 58 έως 61 της παρούσας αποφάσεως.

63 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στις σκέψεις 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι απέκειτο στις BTB και DPH να αποδείξουν ότι, κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη δυνάμενη να δικαιολογήσει την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως.

64 Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του μόνου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους του μόνου λόγου αναιρέσεως

– *Επιχειρήματα των διαδίκων*

65 Με το δεύτερο σκέλος του μόνου λόγου αναιρέσεως, οι BTB και DPH υποστηρίζουν ότι, με τη διατύπωση των σκέψεων 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε την αρχή της ισότητας των όπλων και προσέβαλε το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.

66 Οι επιχειρήσεις αυτές θεωρούν ότι η ως άνω αρχή συνεπάγεται ότι πρέπει να παρέχεται σε καθέναν από τους διαδίκους εύλογη δυνατότητα να εκθέτει την άποψή του, περιλαμβανομένων των αποδεικτικών στοιχείων, υπό συνθήκες που δεν τον περιάγουν σε σαφώς μειονεκτική θέση σε σχέση με τον αντίδικό του.

67 Εν προκειμένω, όμως, το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι οι BTB και DPH όφειλαν να προσκομίσουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να ανατρέψουν το αξιόπιστο της εκ μέρους της Επιτροπής εκτιμήσεως των επίμαχων μέτρων, παραβίασε, κατά τις αναιρεσείουσες, την εν λόγω αρχή, περιάγοντας την Επιτροπή σε προνομιακή θέση σε σχέση με τις εν λόγω επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή και οι νυν αναιρεσείουσες προβαίνουν σε αντιφατικές μεταξύ τους, πλην όμως αμφότερες εξίσου ευλογοφανείς εκτιμήσεις των πραγματικών περιστατικών, οι εξηγήσεις της Επιτροπής κατισχύουν αυτομάτως εκείνων που παρέσχον οι νυν αναιρεσείουσες.

68 Κατά τις BTB και DPH, το Γενικό Δικαστήριο απαίτησε από αυτές να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία μεγαλύτερης αποδεικτικής ισχύος από εκείνη των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία η Επιτροπή στήριξε την εκ μέρους της εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

69 Μια τέτοια κατανομή του βάρους αποδείξεως αντιβαίνει, κατά τις αναιρεσείουσες, στη νομολογία που διατυπώθηκε με τις αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 1984, Compagnie royale asturienne des mines και Rheinzink κατά Επιτροπής (29/83 και 30/83, EU:C:1984:130, σκέψη 16), και της 31ης Μαρτίου 1993, Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 και C-125/85 έως C-129/85, EU:C:1993:120, σκέψεις 126 και 127), κατά τις οποίες, σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώνει παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού στηριζόμενη στην υπόθεση ότι τα αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά μπορούν να εξηγηθούν μόνον αν γίνει δεκτό ότι υφίσταται συμπεριφορά αντίθετη προς τον ανταγωνισμό, το δικαιοδοτικό όργανο της Ένωσης θα ακυρώσει την επίμαχη απόφαση εφόσον οι οικείες επιχειρήσεις προβάλλουν επιχειρήματα τα οποία εξηγούν με

διαφορετικό τρόπο τα διαπιστωθέντα από την Επιτροπή πραγματικά περιστατικά και τα οποία καθιστούν δυνατή την αντικατάσταση της εξηγήσεως που προέκρινε η Επιτροπή για να διαπιστώσει ότι υφίσταται παράβαση με άλλη εύλογη εξήγηση.

70 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα των BTB και DPH.

– Εκτίμηση του Δικαστηρίου

71 Όσον αφορά τον απαιτούμενο βαθμό αποδείξεως της υπάρξεως πρόδηλης πλάνης κατά την εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επιχειρηματία, επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι από τη διατύπωση που χρησιμοποίησε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι αυτό απαίτησε από τις νυν αναιρεσείουσες να αποδείξουν την ύπαρξη αρκούντως σοβαρής πλάνης ώστε να κλονίσουν την περίπλοκη οικονομική εκτίμηση στην οποία προέβη η Επιτροπή. Αντιθέτως, δεν προκύπτει ούτε ότι οι νυν αναιρεσείουσες θα έπρεπε να αποδείξουν την απουσία κρατικών ενισχύσεων ούτε ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να στηριχθεί απλώς σε ευλογοφανείς αιτιάσεις προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως ή ότι οι νυν αναιρεσείουσες θα έπρεπε να αντικρούσουν πλήρως την οικονομική ανάλυση της Επιτροπής.

72 Όπως όμως ορθώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, πρόδηλη πλάνη μπορεί να αποδειχθεί με στοιχεία που αναιρούν το αξιόπιστο της εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη η Επιτροπή με την απόφασή της. Αντιθέτως, ο λόγος με τον οποίο προβάλλεται πρόδηλη πλάνη πρέπει να απορριφθεί εάν, παρά τα στοιχεία που προσκόμισαν οι νυν αναιρεσείουσες, η αμφισβητούμενη εκτίμηση δεν ενέχει τέτοια πλάνη.

73 Επομένως, έγινε δεκτό ότι οι προσφεύγουσες δύνανται να αμφισβητήσουν την αξιοπιστία της εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη η Επιτροπή με την απόφασή της, ενώ, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζουν οι BTB και DPH, η διατύπωση που χρησιμοποίησε το Γενικό Δικαστήριο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ουδόλως συνεπάγεται, εν προκειμένω, ότι οι αναιρεσείουσες ήταν υποχρεωμένες να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία με αποδεικτική ισχύ μεγαλύτερη από εκείνη των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία η Επιτροπή στήριξε την εκ μέρους της εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

74 Με γνώμονα τα ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 121, 124, 127, 180, 221, 248, 253, 276 και 285 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αν οι ισχυρισμοί της BTB και της DPH αρκούσαν για να καταστήσουν μη αξιόπιστες τις εκτιμήσεις των πραγματικών περιστατικών στις οποίες προέβη η Επιτροπή με την επίμαχη απόφαση και έκρινε ότι τούτο δεν συνέβαινε.

75 Όσον αφορά τα επιχειρήματα τα οποία προβάλλουν οι BTB και DPH επικαλούμενες τις αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 1984, Compagnie royale asturienne des mines και Rheinzink κατά Επιτροπής (29/83 και 30/83, EU:C:1984:130, σκέψη 16), και της 31ης Μαρτίου 1993, Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής (C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 και C-125/85 έως C-129/85, EU:C:1993:120, σκέψεις 126 και 127), αρκεί να επισημανθεί ότι η Επιτροπή, οσάκις εφαρμόζει την αρχή του ιδιώτη επιχειρηματία, δεν στηρίζεται στην υπόθεση ότι τα αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά μπορούν να εξηγηθούν μόνον αν γίνει δεκτό ότι υφίσταται συμπεριφορά αντίθετη προς τον ανταγωνισμό, αλλά προβαίνει, καταρχήν, σε σύνθετη οικονομική εκτίμηση προκειμένου να κρίνει αν η οικεία επιχείρηση έτυχε πλεονεκτήματος που συνιστά κρατική ενίσχυση.

76 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο δεν παραβίασε ούτε την αρχή της ισότητας των όπλων ούτε το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, κρίνοντας στις σκέψεις 90 και 142 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι, «προκειμένου να αποδειχθεί ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών δυνάμενη να δικαιολογήσει την

ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζει η προσφεύγουσα πρέπει να είναι επαρκή για να ανατρέψουν την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που ελήφθη υπόψη στην επίμαχη απόφαση».

77 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το δεύτερο σκέλος του μόνου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

78 Ως εκ τούτου, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της ως αβάσιμη.

Επί των δικαστικών εξόδων

79 Κατά το άρθρο 137 του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού αυτού, το Δικαστήριο αποφασίζει για τα δικαστικά έξοδα με την απόφαση που περατώνει τη δίκη.

80 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184 του ιδίου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικασθούν οι αναιρεσείουσες στα δικαστικά έξοδα και αυτές ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικασθούν στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έβδομο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Οι BTB Holding Investments SA και Duferco Participations Holding SA καταδικάζονται στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)